

Només el diàleg

L'explosió a la terminal 4 (T-4) de l'Aeroport de Barajas, reivindicada per ETA, sembla haver trencat un procés de pau que ha estat molts mesos pendent d'un fil. Quan, aparentment, segons les declaracions dels representants del Govern espanyol, s'havien dut a terme les primeres converses oficials amb ETA i res no feia pensar que s'havien d'espatllar les negociacions, s'ha produït aquest atemptat. Els representants de l'esquerra abertzale també han qualificat l'acció d'"inesperada" i res no fa pensar, ara per ara (a l'hora de tancar aquesta edició), que la destrucció del pàrquing de la T-4 –i les morts que ha provocat– siga una acció d'un grupuscle de membres d'ETA que actuen per la seua banda.

La reacció del Govern espanyol ha estat sentenciar el final del procés de pau iniciat, tot i que d'una manera lenta i tímida, com esperant que un comunicat de la banda armada en confirmara o negara l'autoria.

Qualsevol procés de pau necessita molt de temps, més del que esperen alguns dels negociadors, perquè uns miren de no cedir i els altres d'aconseguir resultats. No és rar –ha passat a Irlanda i en altres llocs– que, enmig del procés, hi haja passos enrere i ensurts, com aquest i encara pitjors. Però la majoria d'actors d'aquesta negociació havien donat al procés una rellevància extraordinària. Fa uns mesos hi havia el convenciment que, ara sí, la pau era possible.

És, per tant, exigible que totes les parts refacen les passes fetes i recuperen un estadi anterior per poder avançar novament. En aquest sentit, cal recordar un aspecte fonamental del procés iniciat fa nou mesos: l'esquerra abertzale ha insistit, per activa i per passiva –per boca dels portaveus de Batasuna i d'altres– que les negociacions s'havien de fer en dues mesos diferents, una de les quals, la tècnica, havia d'asseure el Govern espanyol i ETA, mentre que l'altra havia de reunir els partits polítics per debatre i buscar solucions al problema basc. Ara, la mateixa esquerra abertzale nega que s'haja de donar per mort el procés. La mesa de partits no ha avançat –o no ho ha fet gens públicament–, i els responsables no són els que l'han demanada reiteradament. El Govern espanyol no pot tornar de cap manera a l'escenari existent abans de la treva, amb propostes excloents que no permeten l'expressió democràtica de l'independentisme basc ni l'existència d'un veritable debat sobre el futur del País Basc. Seria un retrocés de la democràcia, que no serà plena fins que totes les opcions legítimes siguen legals.

En tot cas, és imprescindible el diàleg de les forces polítiques perquè l'altra mesa es pugui reiniciar algun dia i ETA torne a la treva i avance cap al desarmament.

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.

Carrer Sant Ferran, 12, 46001 València.

Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,

1-2, esc. esquerra. 08008 Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Almudaina, 8 entresòl-dreta.

07001-Palma de Mallorca.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Adreça Internet:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Director: Àlex Milian.

Coordinador: Jaume Monzó.

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,

Jesús Prats (fotografia) i Rosa Serrano (documentació).

Redacció de Barcelona: Enric Rimbau (cap de redacció),

Gemma Aguilera, Lluís Bonada i Xevi Camprubí,

Gemma Morales (secretària de redacció).

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Josep Agustí i Laia Carreras (correcció lin-

güística), Miquel Benítez (escàner i portada), Vanessa

Prieto (maquetació i gràfics).

Rúbriques: Francesc-Marc Álvaro, Sebastià Alzamora,

Oriol Amat, Toni Atbonés, Joan-Anton Benach, Xavier

Bru de Sala, Toni Canyís, Muriel Casals, Agustí

Colomines, Martí Domínguez, Fabià Estapé, Jaume

Fàbrega, Llibert Ferrí, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel

S. Jardí, Alfons Llorenç, Julio A. Mané, Glòria Marcos,

Joan Marí, Pere Martí, Ricard Mas, Andreu Mas-Colell,

Joan F. Mira, Lluís Montserrat, Joan Nebot, Enric Oller,

J. J. Pérez Benlloch, Marta Pessarrodona, Pilar Rahola,

Josep Ramoneda, Ferran Sàez Mateu, Joan de Sagana,

Sebastià Serrano, Josep Maria Terricabras, Ramon

Tremosa, Eva Vila, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Ferran Casas (Madrid), Macià

Claramunt (Castelló), Míriam Díez (Roma), Joan Lluís

Ferrer (Eivissa), Carla Fibla (Rabat), Pere Habet

(Catalunya Nord), Victòria Jiménez (Londres), Carles

Marquès (Menorca), Octavi Martí (París), Anna Sàez

(Lleida), A. V. Santamaria (Alacant), Marc Segalès

(Andorra).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,

Albert Balanzà, Vicenç Batalla, Oriol Bohigas, Miquel

Calvet, Violeta Camarasa, Laia Campos, Alexandre

Carbó, Gemma C. Serra (Berlín), Antoni Castel, Alfons

Cervera, Eliseu T. Climent, Joan Colomer, Joan Corbera,

Oriol Cortacans, Martí Crespo, Miquel Àngel Díaz,

Daniel Díez Esculies, Júlia Eshert, Enric Faura, Laia

Fernàndez, Laia Forés (Brussel·les), Mireia Garolera

(Nova York), David Garrido, Roser Gasol, Salva

Giménez, Pere Gimferrer, Paco Gisbert, Dani Gómez

(País Basc), Andreu Gomila, Ricard González, Gani

Jakupi, Jordi Llaonart (Kuwait), Maite Insa, Josep Enric

Llebot, Rossana Melià, Ricard Mir (Jerusalem), Joan

M. Oleaque, Pelai Pagés, Aida Palau, Óscar Palau,

Montse Palau, Toni Payà, Juli Peretó, Carles Pont,

Federico Rivas (Buenos Aires), Lali Sandiumenge (el

Caire), Cristina Simon, Eva Tarragona, Jordi Tejel,

Violeta Tena, Sergi Vicente (Pequín)

Assessor editorial: Salvador Cot.

Traductors: David Egea (alemany), Yolanda Girao (ita-

lià), Maite Insa (anglès i francès).

Col·laboradors gràfics: Agència Efe, Tina Bagué, Joan

Celià, Fer, Rafa Gil, José Luis Iniesta, Vicente A.

Jiménez, Salvador Llosà, Glòria Matamala, Jordi Play.

Disseny: Vanessa Prieto.

Disseny capçalera: Enric Satué.

Foto portada: El Temps.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido, Josep Soler i Eva

Hernández (Barcelona). Tel.: 932 384 262. Margalida

Mateu (Palma). Tel.: 971 720 763

Subscripcions: Quica Sena.

Administració: Susanna Alacreu, Assumpció Palau i

Pilar Martí.

Fotomecànica i impressió: Signo Gráfico S.L.

Alboraia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

Preu a la Catalunya Nord: 3,04 euros.

(S'hi inclouen les despeses de transport)

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà,

ja siga mecànic, fotoquímic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia,

a qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Als nostres lectors

La complexa qüestió del País Basc ha tornat a esclatar. Aquesta setmana mireu de comparar aquest procés de pau –i la interrupció, esperem que temporal– amb altres d'equiparables, com ara l'irlandès. Sabem que no n'hi ha dos d'iguals, però la història pot ensenyar-nos a relativitzar els fets i donar-los la seva veritable importància en el curs del temps: l'objectiu, al capdavant, és explicar –o col·laborar a entendre– el present. També analitzem quines oportunitats s'han perdut en aquest període de nou mesos en què ETA ha fet treva.

Alex Milian